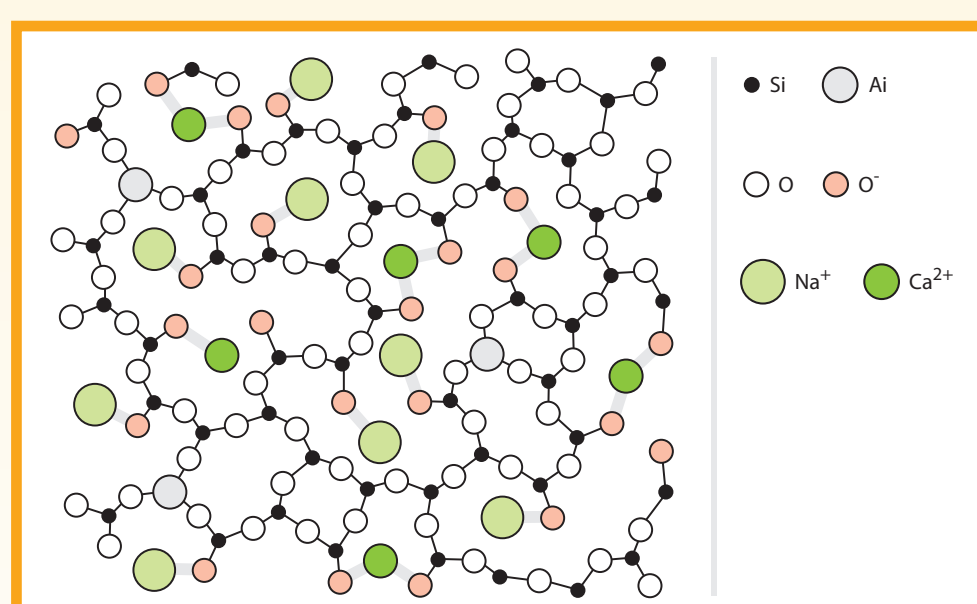

Recykling szkła

Jak odpad szklany staje się butelką?

Szkło powstaje przez stopienie piasku kwarcowego, węgla sodu, węgla wapnia oraz innych dodatków w temperaturze 1300-1500°C, a następnie przez szybkie schłodzenie stopu. Dodając odpowiednie tlenki metali, można otrzymać szkło barwne (np. związki żelaza i chromu barwią szkło na kolor zielony). Do produkcji szkła, zamiast samych surowców naturalnych, można użyć stłuczkę szklaną, czyli zużyte szklane odpady (opakowania szklane) – jest to tzw. recykling odpadów.

SKŁAD CHEMICZNY SZKŁA BUTELKOWEGO:

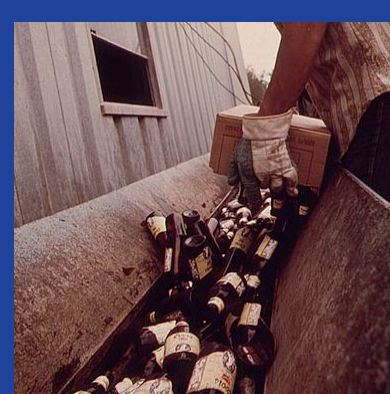
- **70 % SiO₂**
tlenek krzemu
- **16 % Na₂O**
tlenek sodu
- **9 % CaO**
tlenek wapnia
- **1,9 % Al₂O₃**
trójtlenek glinu
- **1,4 % MgO**
tlenek magnezu
- **1,2 % BaO**
tlenek baru

CO SIĘ DZIEJE Z POSEGREGOWANYMI ODPADAMI SZKLANYMI? ETAPY RECYKLINGU SZKŁA

Pojemniki na szkło opróżniane są przez wyspecjalizowany do tego pojazd (z uwzględnieniem rozdzielenia na szkło bezbarwne i kolorowe).

Opakowania szklane trafiają do stacji uzdatniania. Tam stłuczka szklana jest oczyszczana tak, by odpowiadała wymaganiom hut, do których jest następnie transportowana.

W hucie szkła przygotowany jest zestaw szklarski, czyli porcja dokładnie odważonych i wymieszanych surowców. Stłuczka szklana może zastąpić ok. 80% składników do produkcji szkła, co pozwala zaoszczędzić rocznie ok. 200 tys. ton surowców naturalnych, takich jak piasek kwarcowy, węgiel wapnia i węgiel sodu.

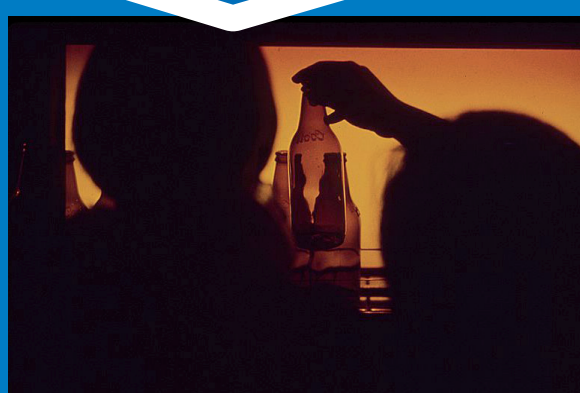
Następny etap to uszlachetnianie szkła na gorąco: gotowe butelki i słoiki trafiają do komory, gdzie rozpylany jest związek metalicznej cyny, dający wyrobom odporność mechaniczną oraz połysk.

Roztopiona masa szklana cięta jest na porcje i trafia do formy, gdzie nabiera określonych kształtów (np. butelek lub słoików).

Zestaw trafia do wanny szklarskiej (specjalnego pieca), w którym ulega procesowi stopienia.

Wyroby szklane poddawane są procesowi odprężania, uszlachetniania na zimno oraz kontroli jakości.

Gotowe! Butelki i słoiki mogą być przetransportowane do zakładu produkcyjnego, gdzie zostaną napełnione i przygotowane do sprzedaży.

Każdy 1000 kilogramów zebranej stłuczki szklanej pozwala zaoszczędzić aż 1200 kilogramów surowców, z których produkuje się szkło!

DLACZEGO OPAKOWANIE SZKLANE JEST LEPSZE OD INNYCH?

- jest mieszaniną naturalnych surowców, przez co jest bezpieczne dla środowiska (należy jednak pamiętać, że niewysegregowane szkło zalega na składowiskach, stając się obciążeniem dla środowiska!),
- zabezpiecza w 100% środki spożywcze przed środowiskiem zewnętrznym,
- w przeciwieństwie do wyrobów z tworzyw sztucznych, nie wchodzi w reakcję z zawartością,
- jest jednym z najbezpieczniejszych opakowań (przechowywane są w nim m.in. silne roztwory chemiczne, leki i perfumy),
- nowoczesna technologia pozwala na produkcję opakowań szklanych o ściankach dużo cieńszych niż np. 30 lat temu, a zarazem dużo mocniejszych – w Polsce produkowane są butelki do piwa ważące niewiele ponad 100 gramów,
- we własnym domu można je używać wielokrotnie, np. słoiki po dżemach i butelki po sokach wykorzystać jako opakowania do przetworów,
- nadaje się w 100% do recyklingu (ponownego przetworzenia).

CIEKAWOSTKI

- Mieszkaniec Polski zużywa średnio 25 kg opakowań szklanych w ciągu roku, co stanowi ok. 12% wszystkich wyprodukowanych przez niego odpadów komunalnych.
- W 2010 r. wyprodukowano w gospodarstwach domowych około 800 tys. ton odpadów szklanych, z czego jedynie 176 tys. ton trafiło do kontenerów na szkło, z przeznaczeniem do recyklingu.
- Gdyby całość odpadów szklanych, wyprodukowanych w gospodarstwach domowych w 2010 r., została poddana recyklingowi, emisja dwutlenku węgla do atmosfery byłaby mniejsza o 137 tys. ton!

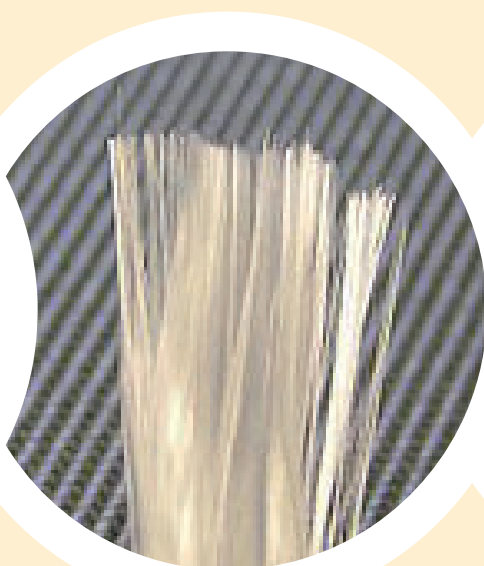
ZALETY RECYKLINGU SZKŁA

- Recykling szkła jest procesem przyjaznym środowisku: nie generuje uciążliwych odpadów, natomiast te, które powstają w trakcie recyklingu, nadają się do powtórnego przetopienia.
- Recykling odpadów szklanych pozwala zaoszczędzić energię, miejsce na składowiskach odpadów oraz zmniejszyć emisję zanieczyszczeń do atmosfery.
- Każda zebrana tona stłuczki to około 220 kg dwutlenku węgla w atmosferze mniej!

PRODUKTY RECYKLINGU OPAKOWAŃ SZKLANYCH

grysy ozdobne oraz tynkowe

włókna szklane

szkło opakowaniowe (butelki i słoiki)

maty i płyty izolacyjne

masy ceramiczne

WAŻNE!

Szkło okienne (czyli płaskie) nie może być przetwarzane wraz ze szkłem opakowaniowym, ze względu na inny skład chemiczny i odmienne parametry topienia. Materiał ten trafia do hut szkła okiennego, gdzie przetwarzany jest m.in. na mikrokulki szklane, stosowane do produkcji odbłasków, zapewniających widoczność w nocy.

Plansza edukacyjna powstała w ramach projektu „Akademia Odpadowa” finansowanego ze środków:

Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Opracowanie: **Katarzyna Juras**
Korekta: **dr Agnieszka Rozpłochowska-Boniatowska**
Grafika i skład: **Edward Bobeł**

Zdjęcia:
www.commonswikiimedia.org
www.istockphoto.com
www.office.microsoft.com

Stowarzyszenie Ekopsychologia
ul. Grabina 6/18, 32-840 Zakliczyn
www.ekopsychologia.pl
e-mail: ekopsychologia@ekopsychologia.pl

